

Vergaderjaar 2010–2011

32 710 VII

Jaarverslag en slotwet Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties 2010

Nr. 5

LIJST VAN VRAGEN EN ANTWOORDEN

Vastgesteld 7 juni 2011

De vaste commissie voor Binnenlandse Zaken¹ heeft over het jaarverslag 2010 van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (Kamerstuk 32 710 VII, nr. 1) de navolgende vragen ter beantwoording aan de regering voorgelegd.

Deze vragen, alsmede de daarop 6 juni 2011 gegeven antwoorden, zijn hierna afgedrukt.

De voorzitter van de commissie,
Dijksma

De griffier van de commissie,
Van der Leeden

¹ Samenstelling:

Leden: Dijksma, S.A.M. (PvdA), voorzitter, Beek, W.I.I. van (VVD), Staaij, C.G. van der (SGP), Koopmans, G.P.J. (CDA), Bochove, B.J. van (CDA), Aptroot, Ch.B. (VVD), ondervoorzitter, Smilde, M.C.A. (CDA), Jansen, P.F.C. (SP), Ortega-Martijn, C.A. (CU), Brinkman, H. (PVV), Raak, A.A.G.M. van (SP), Thieme, M.L. (PvdD), Dibi, T. (GL), Heijnen, P.M.M. (PvdA), Elissen, A. (PVV), Monasch, J.S. (PvdA), Schouw, A.G. (D66), Marcouch, A. (PvdA), Boer, B.G. de (VVD), Hennis-Plasschaert, J.A. (VVD), Lucassen, E. (PVV), Verhoeven, K. (D66) en Grashoff, H.J. (GL).

Plv. leden: Dam, M.H.P. van (PvdA), Burg, B.I. van der (VVD), Dijkgraaf, E. (SGP), Sterk, W.R.C. (CDA), Bruins Slot, H.G.J. (CDA), Steur, G.A. van der (VVD), Knops, R.W. (CDA), Dijk, J.J. van (SP), Slob, A. (CU), Klaveren, J.J. van (PVV), Vacature (SP), Ouwehand, E. (PvdD), Gent, W. van (GL), Kuiken, A.H. (PvdA), Fritsma, S.R. (PVV), Vermeij, R.A. (PvdA), Pechtold, A. (D66), Wolbert, A.G. (PvdA), Nieuwenhuizen-Wijbenga, C. van (VVD), Taverne, J. (VVD), Bontes, L. (PVV), Hachchi, W. (D66) en Voortman, L.G.J. (GL).

1

Wat is uw reactie op de constatering van de Algemene Rekenkamer dat het Jaarverslag 2010 van het ministerie van BZK minder inzicht biedt in de doelrealisaties en prestaties dan het Jaarverslag over 2009 en dat deze afname niet vergezeld gaat van een uitgebreidere uitleg van de ontbrekende informatie?

In een deel van 2010 is sprake geweest van een demissionair kabinet met daarbij een aantal door de Tweede Kamer controversieel verklaarde beleidsonderwerpen. Het meten van doelrealisatie en prestatie op de betreffende beleidsterreinen is dan ook niet aan de orde geweest. Overigens is er in het jaarverslag van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties over de afgelopen jaren altijd sprake geweest van een jaarlijkse verbetering van het inzicht in de doelrealisatie en prestatie. Het streven is deze positieve ontwikkeling door te trekken naar de toekomst.

2

Kan nader toegelicht worden op welke wijze de regering erin geslaagd is de doelstelling met betrekking tot administratieve lastenverlichting een jaar eerder te bereiken dan oorspronkelijk gepland?

Door middel van de impuls van de Versnellingsagenda (Versnelling Vermindering Regeldruk 2009–2010) van voormalig staatssecretaris Bijleveld.

3

Waaruit blijkt dat gezinnen en uitkeringsgerechtigden het meeste merken van de administratieve lastenverlichting?

Dit hebben we gemeten (onderzoek Regioplan). De administratieve lasten van alle profielen uit het boekje Nederland Regelland (versie Burgers) hebben we doorgerekend.

4

Kan nader toegelicht worden waarom slechts 80 procent van de voorgenomen maatregelen zal leiden tot «merkbare lastenvermindering»? Waar moet de overige 20 procent toe leiden?

Alle voorgenomen maatregelen leiden tot *meetbare* lastenvermindering. En slechts 20% daarvan worden in de beleving van de ondervraagde professionals niet direct als *merkbare* lastenvermindering gezien. Maar ze leiden dus wel allemaal tot een lastenvermindering.

5

Kunt u een onderbouwing geven waaruit blijkt dat de uitvoering van het project Vernieuwing Rijksdienst inderdaad «op koers ligt»?

Op 16 mei 2011 heb ik de eindrapportage Vernieuwing Rijksdienst aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal aangeboden. Daarin is een overzicht opgenomen van de realisatie van de taakstelling. De situatie op 31 december 2006 was 149 138 fte (exclusief defensie, politie en magistratuur). De feitelijke omvang op 31 december 2010 is 143 871 fte. In totaal zijn er sinds begin 2007 voor 11 489 fte aan functies geschrapt onder gelijktijdige intensivering met 6222 fte. Als rekening gehouden wordt met het afgesproken afslankingstempo, waarbij de doelstelling eind 2010 in totaal de helft van de taakstelling bedraagt, kan worden vastgesteld dat ruimschoots aan de taakstelling voor eind 2010 is voldaan.

6

Waarom is het streefpercentage aan personeel met een biculturele achtergrond niet gehaald? Waar is de genoemde uitstroom onder deze groep aan te wijten? Wat zijn de meest actuele cijfers met betrekking tot de participatie van deze groep binnen de rijksdienst? Wat gaat ondernomen worden om de participatie van deze groep binnen de rijksdienst in de toekomst te bevorderen?

Het streefpercentage is om meerdere redenen niet gehaald. De afgelopen jaren boden weinig ruimte voor nieuwe (vaste) instroom in verband met de beoogde krimp van de rijksoverheid. Dit heeft ook gevolgen voor het tempo waarin de (culturele) diversiteit van het personeel toeneemt.

Ook is de uitstroom uit deze groep relatief hoog. De verklaring is tweeledig. Enerzijds is er de «harde» verklaring dat veel nieuwe instroom plaatsvindt in tijdelijke dienstverbanden, die onder invloed van de krimpoperaties niet worden verlengd en er een gebrek is aan reguliere startersfuncties. Anderzijds beïnvloeden «zachte» factoren als communicatie, organisatiecultuur en de relatie met de leidinggevende het vertrek van allochtone medewerkers meer dan van autochtone. Deze factoren maken deel uit van de haarvaten van de organisatie; beïnvloeding daarvan is dus een zaak van lange adem. Investeren in een «inclusieve» cultuur is daarvoor cruciaal.

Het kabinet wil het perspectief van diversiteit daarom duurzaam inbedden in het arbeidsmarktbeleid, het HR-instrumentarium en de toerusting van leidinggevenden. Het ministerie van BZK voert in samenwerking met departementen en vakbonden activiteiten uit die hier een impuls aan geven.

7

Hoe vaak kwam het voor dat een veroordeelde overvaller nog een kale taakstraf heeft gekregen in 2010?

Vrijwel altijd wordt de verdachte van een overval gedagvaard, wordt deze schuldig verklaard en veroordeeld tot een (deels) onvoorwaardelijke vrijheidsstraf, zo toont het onderzoek naar «Overvallen in Nederland» van 2010.

8

Hoe vaak kwam het voor dat een veroordeelde overvaller een vrijheidsstraf heeft gekregen in 2010?

Vrijwel altijd wordt de verdachte van een overval gedagvaard, wordt deze schuldig verklaard en veroordeeld tot een (deels) onvoorwaardelijke vrijheidsstraf, zo toont het onderzoek naar «Overvallen in Nederland» van 2010.

9

Klopt het dat het aantal geweldsmisdrijven ten opzichte van vorig jaar toegenomen is? Hoe kan dit verklaard worden en wat is de reactie hierop van de regering?

De jongste slachtofferenquêtes alsook de meest recente politiecijfers laten geen stijging zien van het aantal geweldsmisdrijven, eerder een (lichte) daling.

10

Waarop is de aanname gebaseerd dat het veiliger is geworden in Nederland? Wordt hierbij het aantal aangiften bij de politie betrokken en zo ja, acht u dit een betrouwbaar cijfer, gezien de perikelen met de computersystemen bij de politie?

De aanname dat het veiliger is geworden in Nederland is gebaseerd op de eindrapportage Veiligheid begint bij Voorkomen (Kamerstukken II, 2009–2010, 28 684, nr. 276) en de Integrale Veiligheidsmonitor (Kamerstukken II, 2010–2011, 28 684, nr. 306).

De Auditdienst heeft niet kunnen vaststellen dat de ICT-perikelen consequenties hebben voor de betrouwbaarheid van de cijfers.

11

Hoe komt het dat de doelstelling van 500 extra forensisch assistenten eind 2011 nog niet gerealiseerd zal zijn?

Per 31-12-2010 waren 355 van de 500 forensisch assistenten aangesteld. De korpsen lopen hiermee op koers.

12

Hoeveel tijd besteden de extra aangestelde wijkagenten ook daadwerkelijk in de wijk? Hoeveel tijd besteden zij achter het bureau? Hoeveel tijd besteden zij aan het draaien van reguliere diensten (roosters)?

Uit de meest recente gegevens, opgenomen in het tijdbestedingonderzoek dat in 2010 aan de TK gestuurd is, blijkt dat de wijkagenten 65 procent van hun tijd aan werk in of voor hun wijk besteden. Het streven is 80 procent. De reden dat zij deze norm niet halen komt doordat zij ook worden ingezet voor noodhulp en toezicht en handhaving buiten hun eigen wijk. Er wordt in de meting geen onderscheid gemaakt naar tijdbesteding van «oude» en de 500 extra aangestelde wijkagenten uit de intensivering van het vorige kabinet over 2008–2011.

13

Hoeveel fte van de operationele sterkte werkt in de basispolitiezorg, en hoeveel als onderzoeker?

Het primaire proces is onderverdeeld in vijf werkprocessen: Handhaving/Noodhulp, Opsporing, Intake en Service, Operationele Ondersteuning en Leiding (niet toe te delen aan de 4 werkprocessen).

De Recherche maakt deel uit van de werkprocessen Opsporing, Operationele Ondersteuning en Handhaving/Noodhulp en had eind 2010 een omvang van 12 727 fte's.

«Basispolitiezorg» is de verzamelnaam voor een aantal politietaken. Basispolitiezorg maakt dan ook deel uit van alle werkprocessen en is hierbinnen niet nader gedefinieerd. Het is daardoor niet mogelijk aan te geven hoeveel fte's met dit complex aan taken is gemoeid.

14

Tellen de aspiranten ook mee in de 49 745 fte per 31 december 2010? Zo ja, hoeveel fte zijn aspiranten per 31 december 2010? En waarom wordt op pagina 37 gesteld dat de gegevens over de stand per 31 december 2010 nog volgen als de gegevens hier gewoon vermeld worden?

Ja, aspiranten tellen geheel mee in het aantal operationele sterkte.

Op 31 december 2010 waren er 5199 aspiranten in opleiding.

De definitie «operationele sterkte» incl. aspiranten is in 2009 met de Kamer afgesproken (TK 29 628, 160, TK 29 628, 164) en tijdens het Algemeen Overleg politie van 7 april 2011 en het Voortgezet Algemeen Overleg van 28 april 2011 besproken. De rapportage over 2010 is volgens deze definitie opgesteld.

De cijfers zijn op het laatste moment toegevoegd. De zin m.b.t. «de gegevens nog volgen» had eruit moeten.

15

Hoeveel fte van de operationele sterkte van 49 745 fte per 31 december 2010 is 55 jaar en ouder?

Op 31 december 2010 bestond de operationele sterkte van 49 745 fte's voor 7023 fte's uit personen in de leeftijd van 55 jaar en ouder.

16

Hoe hoog is het werkelijk aantal aangeleverde verdachten bij het OM, en wat is de streefnorm per regio?

In onderstaande tabel zijn de gevraagde aantallen verdachten OM samen met de streefwaarden opgenomen.

1.1 Aan het OM aangeleverde verdachten

Korps	2009	streefwaarde
Groningen	8.256	9.201
Fryslân	8.640	9.001
Drenthe	4.749	5.525
IJsselland	6.311	6.441
Twente	6.961	8.158
Noord- en Oost-Gelderland	8.011	9.635
Gelderland-Midden	6.789	8.671
Gelderland-Zuid	5.789	6.741
Utrecht	18.502	16.249
Noord-Holland Noord	7.184	7.324
Zaanstreek-Waterland	4.068	4.200
Kennemerland	6.678	7.209
Amsterdam-Amstelland	24.554	25.707
Gooi en Vechtstreek	2.703	3.000
Haaglanden	21.953	21.673
Hollands Midden	8.849	9.812
Rotterdam-Rijnmond	25.957	25.332
Zuid-Holland-Zuid	6.103	6.892
Zeeland	5.672	6.354
Midden- en West-Brabant	13.857	15.273
Brabant-Noord	8.045	7.800
Brabant-Zuid-Oost	9.926	9.561
Limburg-Noord	5.469	5.914
Limburg-Zuid	9.703	9.652
Flevoland	5.668	5.770
totaal regiokorpsen	240.397	251.095

17

Waarom, en op basis waarvan, hebben 19 korpsen beroep kunnen doen op de hardheidsclausule waardoor zij alsnog een deel van de prestatiebekostiging (hebben) kunnen ontvangen? Welke criteria worden in dezen gehanteerd?

Voor de beoordeling of een korps in aanmerking komt voor Prestatiebevestiging voor de prioriteit Verdachten OM, is er sprake van een Hardheidsclausule. Indien een korps van oordeel is, dat de cijfers van het Parket Generaal, die aan de basis liggen van de beoordeling, onvoldoende recht doen aan de prestaties van het korps, kan het korps zich beroepen op deze hardheidsclausule.

Als criteria daarbij geldt het volgende:

1. Het korps dient aan te tonen dat het al het mogelijke heeft gedaan om het afgesproken aantal verdachten OM daadwerkelijk te realiseren.
2. Het korps geeft onderbouwd aan dat de invoering van de Basisvoorziening Handhaving (BVH) een negatieve invloed heeft gehad op het aantal aangeleverde verdachten OM.

18

Hoeveel 12-minners zijn in 2010 met de politie in aanraking gekomen?

Op deze vraag is op dit moment geen antwoord te geven. Uit de politie-systemen is geen onderscheid te maken in het aantal zorgmeldingen dat betrekking heeft op 12-minners en andere minderjarigen. 12-minners worden sinds 1 januari 2010 door de politie altijd met een zorgformulier naar een Bureau Jeugdzorg doorverwezen.

De minister van Veiligheid en Justitie heeft u reeds toegezegd om begin 2012 de Kamer te informeren over de stand van zaken met betrekking tot verbeterde politieregistratie van 12-minners.

19

Worden jongeren die in hun jeugd een misdrijf hebben gepleegd na hun 23e jaar nog gemonitord (op recidive)?

Ja, het Wetenschappelijk Onderzoek- en Documentatiecentrum (WODC) van het ministerie van Veiligheid en Justitie brengt structureel de recidive van verschillende groepen justitiabelen in kaart. Dat geldt ook voor de recidive van minderjarigen die zijn veroordeeld na een misdrijf. Zo wordt bijvoorbeeld de recidive na het vertrek uit een justitiële jeugdinrichting (JJ) gemeten. Daarbij gaat het niet om de leeftijd waarop eventuele recidive plaatsvindt, maar om de termijn (bijvoorbeeld twee of zeven jaar) die verstreken is na vertrek uit een JJ.

20

Is bekend wat de daling van 13% van het aantal problematische jeugdgroepen t.o.v. 2009 heeft veroorzaakt? Heeft dit (ook) een demografische oorzaak (ouder worden van de jeugd in een bepaalde buurt)?

Het is niet bekend wat de daling heeft veroorzaakt.

21

Wat wordt bedoeld met dat de «oude» afspraak van 52 200 fte's ruim gehaald is, wanneer geconstateerd wordt dat de realisatie per 30 juni 2010 49 436 fte's is?

Het betreft hier het verschil in definitie.

De 52 200 fte's betreft de sterkteafspraken die ultimo 2010 gerealiseerd moest zijn. Dit conform een telwijze die eind 2002 met uw Kamer is afgesproken. Volgens deze definitie zijn de afspraken gehaald. Gerealiseerde sterkte per 31 december 2010 bedroeg 53 692 fte. Dit aantal is boven de sterkteafspraken. Gerealiseerde sterkte (was de oude sterkte definitie) is aantal fte inclusief overhead en exclusief aspiranten.

De sterkte stand per 30 juni 2010 is gebaseerd op de eind 2009 (TK 29 628, 160, TK 29 628, 164) met uw Kamer afgesproken definitie van de operati-

onele sterkte van de politie. Operationele sterkte bedroeg eind december 2010 49 745 fte. Definitie operationele sterkte is aantal fte inclusief aspiranten en exclusief overhead.

22

Hoe kan het dat voor het tweede jaar op een rij, het resultaat voor overlast 0% is? Wat is de verklaring voor het lage resultaat van 7% voor verloedering? Wat heeft de regering in 2010 uitgegeven aan het terugdringen van overlast en verloedering?

De doelstelling om de ervaren sociale overlast en fysieke verloedering met 25% te laten dalen ten opzichte van 2002 is niet gerealiseerd. De oorzaak hiervan ligt vooral in de weerbarstigheid en diversiteit van de factoren die het veiligheidsgevoel van mensen sterk beïnvloeden. In 2010 heeft de regering € 33 mln. (waarvan € 32 mln. van Montfransgelden) uitgegeven aan het terugdringen van overlast en verloedering.

23

Welke concrete resultaten zijn behaald als gevolg van initiatieven om de bestuurskracht van decentrale overheden te versterken, de decentrale beleidsvrijheid te vergroten en de decentrale verantwoordingslasten ten opzichte van het Rijk te verminderen?

Met het programma Krachtig Bestuur (PKB) is vanuit het ministerie van BZK, in partnerschap met de medeoverheden, gewerkt aan een aantal concrete thema's die bij de bestuurskracht van gemeenten een grote rol spelen. De belangrijkste resultaten van dit programma staan hieronder weergegeven.

- De ontwikkeling van bestuurskracht kan door gemeenten gericht worden opgepakt aan de hand van de resultaten van bestuurskrachtonderzoek. In de praktijk bleek bestuurskrachtonderzoek echter onvoldoende te functioneren als handzaam leer- en ontwikkelinstrument. Om die reden is vanuit PKB het initiatief genomen om samen met IPO, VNG, UvW en KING een handleiding voor bestuurskracht te ontwikkelen. Deze is in 2010 verschenen en wordt in de praktijk nu toegepast;
- Voor alle gemeenten is het aantrekken van voldoende personeel (zowel in kwalitatief als in kwantitatief opzicht) lastig, terwijl de bezetting van het ambtelijk apparaat mede bepalend is voor de bestuurskracht. Daarom is vanuit PKB het concept van «Interbestuurlijk werken» geïntroduceerd. De basisgedachte is dat door personeel dat werkzaam is bij de verschillende bestuurslagen over en weer gericht in te zetten, concrete knelpunten in de personeelsvoorziening kunnen worden opgelost. Dit heeft geleid tot uitwisseling tussen interim-managers en projectleiders, tot een interbestuurlijk traineeprogramma en ook tot uitwisseling van managers. Verder is dit basisidee inmiddels geïncorporeerd in het meerjarenprogramma Arbeidsmarkt overheid;
- Voor gemeenten in gebieden die nu of in de (nabije) toekomst met bevolkingsdaling te maken hebben, doen zich specifieke bestuurskrachtvragen voor. Vanuit PKB is dit thema geagendeerd en is gewerkt aan de totstandkoming van het Interbestuurlijke actieprogramma bevolkingsdaling dat inmiddels wordt uitgevoerd;
- Voor het versterken van bestuurskracht kan in concrete omstandigheden herindeling een gepast instrument zijn. In de afgelopen drie jaar zijn 14 herindelingen gerealiseerd;
- Naast herindeling is zowel ten behoeve van het verbeteren van de bedrijfsvoering als ten behoeve van het versterken van de uitvoeringskracht ook intergemeentelijke samenwerking een beproefd instrument. Uit de praktijk bleek dat, naast goede en succesvolle voorbeelden, samenwerkingsprocessen in de praktijk niet altijd optimaal verlopen.

De breed gedeelde conclusie was dat gemeenten over en weer veel van elkaar zouden kunnen leren. Daarom is met het oogmerk de samenwerkingspraktijk te versterken vanuit PKB het Kennisplatform Intergemeentelijke Samenwerking opgezet. Samen met consortiumpartners als VNG, Platform Middelgrote Gemeenten, de Vereniging Gemeentesecretarissen, de P10 en NICIS en NIROV heeft het kennisplatform inmiddels uitgroeit tot een levend netwerk van professionals; de digitale site genereert maandelijks 1400 unieke bezoekers.

Tot slot is het van belang dat de afgelopen jaren vanuit de gemeenten zelf fors is geïnvesteerd in het Kwaliteitsinstituut Nederlandse Gemeenten (KING). Dit instituut ondersteunt tal van individuele gemeenten bij bestuurskrachtvraagstukken. Vanuit BZK is de totstandkoming van dit instituut ondersteund en ook op dit moment wordt rondom verschillende onderwerpen (bestuurskrachtonderzoek, samenwerking, dienstverlening, burgerparticipatie) samengewerkt.

Ten aanzien van het vergroten van de beleidsvrijheid van gemeenten en het verminderen van de verantwoordingslasten ten opzichte van het rijk, zijn de belangrijkste concrete resultaten:

- Het wetsvoorstel Revitalisering generiek toezicht is ingediend. Deze wet leidt onder andere tot minder goedkeuringsvoorschriften en daarmee ook tot minder rijksbemoedienis;
- Het kader voor Interbestuurlijke Informatie (IBI-kader) is afgerond en wordt geïmplementeerd. Hiermee wordt beoogd de informatiestromen tussen rijk en gemeenten tot het noodzakelijke te beperken, wat de verantwoordingslasten vermindert;
- Er heeft de laatste jaren op een aantal terreinen overheveling van middelen plaatsgevonden naar het Gemeentefonds, waardoor het aantal specifieke uitkeringen is verminderd. Hiermee is de beleidsvrijheid van gemeenten vergroot. Voorbeeld hiervan is de Brede doeluitkering Sociaal, Integratie, Veiligheid (BDI-SIV). Ook de vorming van het Participatiebudget, waarmee een aantal geldstromen (het W-deel uit de WWB, Wet inburgering en de Wet educatie en beroepsonderwijs) is geïntegreerd, is een voorbeeld van vergroting van de beleidsvrijheid.

24

Waarom zijn extra inspanningen nodig om de interbestuurlijke verhoudingen op het hoge peil van de afgelopen jaren te laten blijven? Op welke extra inspanningen wordt hier gedoeld?

De krappe overheidsfinanciën vergen in samenhang met de voorgenomen decentralisaties grote inspanningen van politici en bestuurders op alle niveaus en zetten de interbestuurlijke verhoudingen onder druk. Tegen deze achtergrond moet de opmerking dat extra inspanningen nodig zijn om de interbestuurlijke verhoudingen op peil te houden, worden gezien. Er is mee beoogd te onderstrepen dat de regering zich terdege bewust is van deze bijzondere context en de daarmee samenhangende opgaven.

25

Waarom ziet u geen reden om in het kader van de specifieke uitkeringen reeds nu de opmerking van de Algemene Rekenkamer inzake single review ter harte te nemen? Waarom laat u het nemen van maatregelen aan de vakdepartementen over zonder zelf uw systeemverantwoordelijkheid actiever vorm te geven?

Ik vrees dat er in de aanbevelingen van de Algemene Rekenkamer een aantal verantwoordelijkheden door elkaar wordt gehaald. Hieronder licht ik de verantwoordelijkheidsverdeling voor de verantwoording van specifieke uitkeringen via SiSa, de accountantscontrole hierop, de single review en het gebruik van de SiSa-verantwoordingen toe. Medeoverheden zijn verantwoordelijk voor tijdige aanlevering van kwalitatief goede SiSa-verantwoording. De minister van BZK is niet verantwoordelijk voor individuele gemeenten of vakdepartementen. Voor de aanlevering van de SiSa-verantwoording steunt de minister van BZK op de verantwoordelijkheid van de gemeenteraad voor de vaststelling van de jaarstukken.

De verantwoordelijkheid van de minister van BZK voor SiSa betreft o.g.v. artikel 17a en 17b Financiële-verhoudingswet het verzamelen van de verantwoordingsinformatie en het onverwijld verstrekken hiervan aan de vakministers. De vakministers kunnen voor de vaststelling van de specifieke uitkering volstaan met de ontvangen SiSa-verantwoording. Zij hoeven daarvoor geen gebruik te maken van Single Review. De vakminister kan maatregelen treffen als er fouten in de verantwoordingsinformatie zijn aangetroffen. De minister van BZK gaat niet over de vaststelling noch over het treffen van maatregelen ingeval van fouten in de verantwoording.

De Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants en de Autoriteit Financiële Markten zijn verantwoordelijk voor de kwaliteit van de accountantscontrole. Voor de controle op de verantwoording gelden voorschriften uit het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten. Voor de uitvoering van de controlewerkzaamheden door de accountant steunt de minister van BZK op de beroepsvoorschriften van accountants. Single review is daarvoor niet nodig.

De kwalitatieve toets op de uitgevoerde controlewerkzaamheden van accountants (Single review) wordt uitgevoerd door een team van de Rijksauditedienst ten behoeve van de departementale jaarrekeningen en soms ten behoeve van de vaststelling van een specifieke uitkering door een vakminister. De single review maakt daarmee geen onderdeel uit van het stelsel SiSa. De Rijksauditedienst – en daarmee het single review team – behoort tot de verantwoordelijkheid van de minister van Financiën. De minister van BZK weegt de bevindingen uit de Single review vanuit zijn systeemverantwoordelijkheid voor SiSa. De tijdens de Single review 2010 geconstateerde vier tekortkomingen zijn door het Single review team aangeduid als incidenteel van aard. Deze geven geen enkele reden tot twijfel over SiSa. Daarmee is er vanuit mijn verantwoordelijkheid geen

reden tot het nemen van aanvullende maatregelen. SiSa blijkt al 5 jaar adequaat te werken, hetgeen ook door de Algemene Rekenkamer keer op keer is bevestigd in haar jaarlijkse rapporten «Rijk verantwoord».

26

In hoeverre brengt het traject kwaliteitsverbetering bevolkingsadministratie op de BES-eilanden hogere kosten met zich mee die drukken op het lokale bestuur en de bewoners van de eilanden? In hoeverre zijn zij in staat om deze kosten te dragen?

Het traject kwaliteitsverbetering bevolkingsadministratie betreft een tijdelijke situatie. Uitgangspunt is dat de kwaliteitsachterstand die in Caribisch Nederland in de loop van jaren was ontstaan ten opzichte van Nederlandse gemeenten met ondersteuning van BZK in een relatief beperkte periode kan worden ingelopen. Na afronding van de kwaliteitsverbetering behoeft de kwaliteit alleen nog te worden bijgehouden. BZK ondersteunt niet alleen het bijwerken van de kwaliteit, maar ook het vergroten van de eigen deskundigheid en de introductie van een kwaliteitssystematiek, zodat niet opnieuw een kwaliteitsachterstand wordt opgelopen.

Net als bij Nederlandse gemeenten is het adequaat bijhouden van de bevolkingsadministratie een eigen taak van de eilanden. Dit is niet veranderd op 10-10-10. Wel is op die datum het regime voor verstrekking van persoonsgegevens uitgebreid, waardoor het aantal afnemers toeneemt. Hiermee is de kwaliteit nog belangrijker geworden. Met het oog hierop heeft BZK in 2010 de kwaliteitsverbetering ondersteund. In 2011 gaat BZK hiermee nog door. Of de eilanden daarnaast nog extra middelen willen inzetten is aan de eilanden zelf, net zoals dat in Nederland aan de gemeenten zelf is.

27

In hoeverre kan het afzien van het centraal opslaan van biometrische gegevens voor reisdocumenten leiden tot een verschillende kostenraming in de toekomst met betrekking tot dit onderwerp?

In de brief van 26 april 2011 en tijdens het algemeen overleg van 27 april 2011 is aangegeven dat voor nu gestopt zal worden met het opslaan van de vingerafdrukken en dat de reeds opgenomen vingerafdrukken worden verwijderd. Er wordt voornamelijk niet voorzien dat dit zal leiden tot een verschillende kostenraming. Een centrale, online raadpleegbare, reisdocumentadministratie waarin de gegevens worden opgeslagen met betrekking tot aangevraagde en verstrekte reisdocumenten is nodig. Zolang die centrale administratie er nog niet is, zijn de reisdocumentenadministraties decentraal en elektronisch niet met elkaar verbonden. Vingerafdrukken worden niet opgeslagen, dus komen zij niet in de centrale database.

28

Kan nader inzicht gegeven worden in het beleid dat «veel overheden» zouden hebben uitgewerkt over open standaarden en open source? Hebben deze overheden een verschillend beleid? Wie coordineert het beleid over open standaarden en open source en op welke wijze? Wat is uw visie met betrekking van open standaarden en open source bij de landelijke overheid?

Vanuit het actieplan Nederland Open in Verbinding (NOiV) is gemonitord of er sprake is van open standaarden- en open source softwarebeleid bij medeoverheden. Veel overheden hebben dergelijk beleid ook voor zichzelf uitgewerkt. Uit de nog te publiceren NOiV Monitor 2010 blijkt dat er een stijgende lijn is waar te nemen in het formuleren en uitvoeren van

dergelijk beleid: zowel bij ministeries als provincies als gemeentes. Van de ondervraagde organisaties heeft 71% het «pas toe of leg uit»-principe ingevoerd, past 81% alle of een deel van de open standaarden van die lijst toe bij nieuwe aanbestedingen of inkopen en heeft 51% een implementatiestrategie voor open source software vastgesteld of een besluit daarover in voorbereiding.

In mijn bestuurlijke reactie op het rapport van de Rekenkamer over Open standaarden en opensourcesoftware bij de rijksoverheid heb ik er op gewezen dat het kabinetsbeleid de overstap naar open standaarden en/of open source software vooral plaatst in het licht van de lange termijn voordelen en van interoperabiliteit en leveranciersafhankelijkheid. Daarnaast onderschrijft het kabinet de aanbeveling van de Algemene Rekenkamer dat softwarekeuzes gemaakt moeten worden op basis van strategische noties en kostenbatenanalyses.

29

Hoe strookt de stelling dat de werkzaamheden van het ministerie van BZK op het terrein van webrichtlijnen zijn afgerond met de toezegging van de minister van BZK aan de Kamer dat hij verdere stappen zal ondernemen om te waarborgen dat gemeenten gaan voldoen aan de webrichtlijnen?

De werkzaamheden van het ministerie van BZK voor de webrichtlijnen zijn niet afgerond. Afgelopen jaar heeft BZK extra inspanning geleverd om het kennisniveau bij gemeenten over webrichtlijnen te verhogen. De gemeenten die dit wilden – ongeveer de helft van de gemeenten – hebben cursussen gekregen over opdrachtgeverschap en websitebeheer. De gemeenten hebben inmiddels aangegeven geen verdere ondersteuning meer nodig te hebben, dus heeft BZK deze extra inspanning beëindigd. BZK zal wel door blijven gaan met het beheer van de webrichtlijnen als open standaard. De werkzaamheden hiervoor, die nu nog worden uitgevoerd door ICTU, zullen eind dit jaar overgaan naar Logius. In opdracht van het ministerie van BZK zal Logius ondersteuning blijven aanbieden aan overheidsorganisaties bij het implementeren van de webrichtlijnen. De ervaringen uit de servicedesk webrichtlijnen zullen ook na dit jaar als vraag-antwoordcombinaties worden aangeboden via de website www.webrichtlijnen.nl. Op deze manier blijft de kennis die de afgelopen jaren is opgedaan breed beschikbaar. Verder is de implementatie van de webrichtlijnen opgenomen als resultaatverplichting in het implementatieprogramma NUP, waarover in het kader van het bestuursakkoord afspraken met gemeenten zijn gemaakt.

30

Hoeveel overheden hebben beleid uitgewerkt voor open standaarden en opensource? Hoe ziet dit beleid eruit?

Het is niet volledig bekend hoeveel overheden beleid hebben uitgewerkt voor open standaarden en opensource. De monitor 2010 van het actieplan Nederland Open in Verbinding, die begin 2011 is uitgevoerd, levert relevante gegevens op over de adoptie van dit beleid bij overheden. Bijna de helft van de overheidsorganisaties heeft meegewerkt aan de beantwoording van de vragen in het kader van de monitor. Voor de vraag over het beleid verwijs ik naar het antwoord op vraag 28.

31

Hoeveel gemeenten voldoen aan de webrichtlijnen? Houden zij zich aan de afspraken uit «Nederland Open in Verbinding»?

Op dit moment hebben 16 gemeenten een keurmerk van stichting Drempelvrij voor toegankelijkheid van de website, waarvan 8 gemeenten volledig aan de webrichtlijnen voldoen. De afspraken uit «Nederland Open in Verbinding» gaan onder andere over het gebruik van open standaarden. Het College Standaardisatie publiceert en onderhoudt onder andere de «pas toe of leg uit»-lijst met daarop open standaarden. De webrichtlijnen zijn ook opgenomen in deze lijst. De gemeenten die voldoen aan de webrichtlijnen voldoen dus ook aan dat deel van de afspraken uit «Nederland open in verbinding». Stichting Drempelvrij houdt alleen een register bij van organisaties, waaronder gemeenten, die het keurmerk hebben.

32

Wat kunnen de gevolgen zijn van het initiatief wetsvoorstel Wet normalisering rechtspositie ambtenaren van de leden Koşer Kaya en Van Hijum (32 550) voor de aantrekkelijkheid van werken bij de overheid? Op welke wijze zou dit wetsvoorstel aansluiten bij het gerichte arbeidsvoorwaarden- en arbeidsmarktbeleid?

In het regeerakkoord (blz. 43) is opgenomen: «Ambtenarenrecht wordt gelijkgetrokken met het arbeidsrecht. Voor de overgang van werk naar werk voor ambtenaren moeten dezelfde voorwaarden gelden als voor werknemers in de private sector.» Het kabinet heeft kennis genomen van het initiatief wetsvoorstel Wet normalisering rechtspositie ambtenaren van de leden Koşer Kaya en Van Hijum (32 550). Het kabinet en de initiatiefnemers lijken dezelfde richting op te gaan, maar het is te vroeg om nu al een oordeel over het initiatief wetsvoorstel uit te spreken. Het kabinet wacht met belangstelling de inbreng van de Tweede Kamer op het initiatief wetsvoorstel af.

33

Waarom spreekt de regering met lof over het programma diversiteit wat bijgedragen heeft aan een doelmatig en doeltreffend functionerende overheid die het vertrouwen van burgers geniet, terwijl het tegelijkertijd een einde maakt aan initiatieven om de participatie van specifieke groepen die op grotere afstand van de arbeidsmarkt staan te bevorderen?

De afgelopen jaren heeft het kabinet een faciliterende rol vervuld in het actief bevorderen van diversiteit in het personeelsbestand van de publieke sector. Er is veel geïnvesteerd in probleemanalyse, bewustwording en kennisontwikkeling. Diversiteit in het personeelsbestand blijft een aandachtspunt voor de overheidssectoren gezien de tekorten binnen afzienbare tijd op de arbeidsmarkt. De regering blijft diversiteit in het personeelsbestand steunen maar gaat niet meer actief sturen op kwantitatieve doelen. Het overheidsapparaat moet krimpen en streefcijfers hebben dan een averechts effect.

34

Op welke aangepaste regeling ter bescherming van klokkenluiders die reeds ontwikkeld en geïmplementeerd zou zijn, doelt de regering?

Met de aangepaste regeling ter bescherming van klokkenluiders doelt de regering op het Besluit melden vermoeden van misstand bij Rijk en Politie. Dit is de huidige klokkenluidersregeling voor Rijks- en politieambtenaren. De procedure is toegankelijker geworden. Het begrip misstand is verbreed, er kan vertrouwelijk worden gemeld en ook ex-ambtenaren kunnen nu melden. Daarnaast kunnen melders sneller naar het externe onderzoekspunt, nu nog de Commissie integriteit overheid. Ook is de bescherming van melders (en de vertrouwenspersonen) verbeterd. Zo kunnen medewerkers die vermoeden als gevolg van een melding toch te

worden benadeeld en daartegen procederen, aanspraak maken op een tegemoetkoming in de proceskosten. Worden zij in het gelijk gesteld, dan krijgen zij de proceskosten (tot een maximum) volledig vergoed.

35

Hoe strookt de stelling dat er in de directe toekomst vanwege de initiatieven om het begrotingstekort terug te dringen, personeelsoverschotten in bepaalde delen van de overheid zullen ontstaan met de stelling dat in de periode daarop een tekort zal zijn aan goed gekwalificeerd personeel vanwege een grote uitstroom? Veroorzaakt het beleid van de regering inzake het eerste probleem niet logischerwijs het tweede probleem in die zin dat het personeelsbestand eerst verkleind wordt waarna er een personeelstekort ontstaat? Kan hier niet een betere balans bereikt worden dan de regering nu voorstelt? In hoeverre levert de voorziene natuurlijke uitstroom al een bijdrage aan het terugdringen van het begrotingstekort?

Op korte termijn ontstaat in grote delen van het openbaar bestuur boventalligheid vanwege bezuinigingen. De uitwerking van de bezuinigingen is afhankelijk van de nieuwe financiële kaders, beleidsmatige keuzes en mogelijke winst te behalen uit vergroting van efficiency. Op langere termijn (t/m 2020) stromen er veel mensen uit om met pensioen te gaan. Vergrijzing en ontgroening zorgen ervoor dat de arbeidsmarkt op langere termijn verkrapt. In combinatie met krappe overheidsfinanciën maakt dit het voor de publieke sector moeilijk gekwalificeerde mensen binnen te blijven krijgen en houden.

Uw vraag suggereert dat bezuinigingen het personeelstekort op langere termijn veroorzaken. Het tegendeel is het geval. Doordat de overheid nu arbeidsplaatsen schrapt, is op termijn minder personeel nodig en zullen de toekomstige tekorten kleiner zijn. Natuurlijke uitstroom, voor zover deze niet tot vervanging van personeel leidt, draagt bij aan het terugdringen van het begrotingstekort (in termen van personeelskosten). Niet alle boventalligen zullen echter geschikt zijn voor de vrijvallende vacatures die ontstaan door natuurlijke uitstroom. Vernieuwing van de overheid vraagt namelijk in de toekomst ook andere kennis en vaardigheden van mensen. Bovendien sluiten de ontwikkelingen van bezuinigingen en uitstroom niet op elkaar aan in de tijd. Hierdoor heeft het Openbaar Bestuur te maken met een groeiende mismatch tussen vraag en aanbod van personeel. Tegelijkertijd zal er een maximale inspanning plaatsvinden om mensen te begeleiden van werk naar werk. Het kwalitatieve arbeidsmarkt-vraagstuk van het openbaar bestuur heeft mijn aandacht. In de oplossingen is het van belang om de korte en de lange termijn met elkaar te verbinden. Het is van belang gedwongen ontslagen zo veel mogelijk te voorkomen. In de kabinetsreactie op het rapport «De grote uittocht», die reeds aan u is toegezegd, ga ik nader op dit vraagstuk in.

36

Op welke wijze gaat de regering initiatieven om diversiteit bij de overheid te bevorderen die een succes zijn gebleken de komende periode doorzetten?

De opgedane kennis en ontwikkelde instrumenten voor kwaliteitsverbeteringen worden beschikbaar gesteld aan de publieke sector. De overheidssectoren zijn verantwoordelijk voor het eigen strategisch personeelsbeleid en arbeidsmarktbeleid. De resultaten worden gemonitord en jaarlijks gerapporteerd in de Trendnota Arbeidszaken Overheid, waarbij ook over de diversiteit wordt gerapporteerd. Dit meetinstrument wordt ook beschikbaar gesteld aan de overheidsorganisaties.

Als sectorwerkgever is BZK verantwoordelijk voor het personeelsbeleid binnen het Rijk. Binnen de sector Rijk wordt het verkrijgen, behouden en benutten van diversiteit verankerd in het reguliere arbeidsmarktbeleid, het HR beleid en de managementontwikkeling om zodoende de kwaliteit van de rijksdienst te verhogen. Er worden in 2011 enkele projecten uitgevoerd die deze verankering ondersteunen. De voortgang staat jaarlijks in het Sociaal Jaarverslag Rijk.

37

Is bekend of de rechter ook straffen oplegt die (150–200%) hoger zijn in het geval van geweld tegen functionarissen met een publieke taak?

In de strafvorderingrichtlijn van het Openbaar Ministerie (OM) wordt het aantal strafpunten verhoogd (tot 31-12-2010 met + 150%, daarna met + 200%) als er sprake is van een zogenaamd kwalificerend slachtoffer, een werknemer met een publieke taak. Officieren van Justitie volgen in 86% van de gevallen deze richtlijn. Als de richtlijn niet wordt gevolgd, is dit vooral gelegen in de vrijheid en de plicht van de officier van justitie om de omstandigheden van het concrete geval te betrekken in zijn afwegingen. Niet alle omstandigheden waarmee rekening moet worden gehouden bij het bepalen van een passende strafmaat worden verdisconteerd in de richtlijn, alleen de veelvoorkomende. Bij aanwezigheid van andere omstandigheden kan en mag de officier afwijken van de richtlijn. Wel geldt daarvoor een motiveringsplicht.

Uit onderzoek blijkt dat de opgelegde straffen in VPT-zaken door rechters gemiddeld 93 % van de strafeis zijn¹. De rechter volgt de officier ook in de gekozen modaliteit (vrijheidsstraf, taakstraf of geldboete). De strafmodaliteit is zwaarder in zaken waarin werknemers met een publieke taak slachtoffer zijn.

De minister van Veiligheid en Justitie is voornemens in dit kader in 2012 een vervolgonderzoek te laten doen.

38

Waarom wordt de «Pilot cameraregistratie op ambulances» niet doorgezet nu blijkt dat de helft van de medewerkers zich veiliger voelt door de camera's en dat mobiel cameratoezicht bij de politie er bijvoorbeeld voor zorgt dat men zich richting de politie rustiger gedraagt?

De inzet van camera's kan bijdragen aan een verbeterde opsporing en vervolging van daders van agressie en geweld. Van daaruit heeft het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties pilots met camera's bij de ambulance en de politie gefinancierd. Deze pilots zijn afgerond en geëvalueerd². De opgedane kennis zal vervolgens via een landelijk Expertisecentrum verspreid worden naar andere werkgevers. Het is vervolgens aan de ambulancediensten en politiekorpsen zelf – vanuit hun verantwoordelijkheid als werkgever – of men de toepassing van camera's doorzet.

Knelpunt hierbij is de te lage meldingsbereidheid onder de medewerkers om agressie-incidenten te melden bij de werkgevers. Daartoe heeft het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties in 2011 een subsidie beschikbaar gesteld aan Ambulancezorg Nederland voor een intensiveringstraject binnen de ambulancesector. (zie ook vraag 40).

39

Welke wettelijke mogelijkheden kunnen worden gebruikt tot afscherming van de identiteit van het slachtoffer, en op welke wijze kunnen die beter worden benut?

In de «Handleiding opnemen (deels) anonieme aangifte/verklaring»³ wordt aangegeven welke mogelijkheden het Wetboek van Strafvordering

¹ Tweede Kamer, vergaderjaar 2010–2011, 28 684, nr. 293.

² Tweede Kamer, vergaderjaar 2010–2011, 28 684, nr. 295.

³ Tweede Kamer, vergaderjaar 2009–2010, 28 684, nr. 283.

biedt, met betrekking tot het opnemen van aangiftes en/of verklaringen van personen die aangeven dat zij (gedeeltelijke) afscherming van hun persoonsgegevens wensen.

Er worden drie vormen van bescherming c.q. anonimiteit beschreven: domicilie kiezen, beperkt anonieme getuige en bedreigde getuige. Bij «domiciliekeuze» kan aangifte worden gedaan op het adres van de politie, het adres van de werkgever of van het slachtofferloket. In het procesdossier worden alleen de naam en achternaam van de aangever of getuige/slachtoffer vermeld. Oproeping ter zitting of voor het opnemen van een getuigeverklaring bij de Rechter-commissaris (RC) geschiedt via het domicilieadres. Domicilie kiezen kan bij alle delicten. Betreft het werknemers met een publieke taak – zoals hulpverleners, toezicht-houders, dienstverleners etc. – dan moet de politie ook altijd domicilie aanbieden, los van de vraag of de angst van de aangever terecht is. «Domiciliekiezen» zal de komende jaren sterker worden gepromoot bij de werkgevers en werknemers met een publieke taak om daar meer gebruik van te maken.

«Beperkt anonieme getuige» is een veel verder gaande vorm van anonimiteit die eveneens bij alle delicten kan worden verkregen. De getuige wordt in het bijzijn van de verdachte (of advocaat) niet gevraagd naar zijn personalia, hij kan onherkenbaar worden gehoord (bijvoorbeeld door middel van videoconferentie of telehoren en/of met vermomming of stemvervorming) en zijn gegevens komen niet voor in de processtukken. De meest verregaande status van anonimiteit is de status van «bedreigde getuige». Net als bij de beperkt anonieme getuige beslist de RC hierover na vordering van de Officier van Justitie. Deze optie is beperkt mogelijk, dat wil zeggen alleen voor aangevers/getuigen van een ernstig strafbaar feit (bijvoorbeeld aan levensdelicten, georganiseerde vormen van geweld en zware geweldsdelicten). Is de status van bedreigde getuige eenmaal definitief verleend, dan is deze onherroepelijk en hoeft de bedreigde persoon niet op de openbare zitting te verschijnen.

40

Op welke wijze dient de meldingsbereidheid van ambulancemedewerkers verhoogd te worden

Vanuit het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties is in 2011 een subsidie beschikbaar gesteld aan Ambulancezorg Nederland voor een intensiveringstraject binnen de ambulancesector. Een belangrijk doel van dit intensiveringstraject is om de meldingsbereidheid van agressie-incidenten onder ambulancemedewerkers te verhogen. Daartoe organiseert de Ambulance-Academie in het jaar 2011 verschillende opleidingen aan diverse doelgroepen, te weten:

- Opleidingsdagen voor P&O-ers en leidinggevenden;
- Vaardigheidstrainingen voor ambulanceverpleegkundigen- en chauffeurs;
- Vaardigheidstrainingen voor meldkamercentralisten.

De ambulancesector heeft daarbij zichzelf een inspanningsverplichting opgelegd dat 80% van alle medewerkers en managers/P&O-ers dit intensiveringstraject volgt in 2011. Vervolgens wil de ambulancesector de effecten van deze intensivering meten en inzichtelijk maken.

41

Waarom verschilt de meldingsbereidheid van ambulancemedewerkers met die van bijvoorbeeld politie- en brandweermensen?

Uit onderzoek¹ vanuit het programma Veilige Publieke Taak van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties blijkt dat 84% van de slachtoffers onder het ambulancepersoneel het laatste voorval niet heeft gemeld bij de politie of daarvan aangifte heeft gedaan. Bij de politie

¹ Tweede Kamer, vergaderjaar 2009–2010, 28 684, nr. 247.

is dat 56%. De redenen voor het niet doen van een melding en/of aangifte is zowel voor de ambulance als de politie dat men het voorval niet erg genoeg vond. Na de zomer zijn meer recente cijfers beschikbaar.

42

In 86% is een verhoogde straf geëist, maar in hoeveel procent van deze gevallen is dit ook daadwerkelijk opgelegd door de rechter?

Voor het antwoord hierop verwijs ik u naar het antwoord op vraag 37.

43

Hoe wordt het aangifteproces vereenvoudigd en het verhalen van de schade verbeterd?

Om het aangifteproces te vereenvoudigen, worden thans pilots en experimenten uitgevoerd onder andere met internetaangifte, aangifte via skype, aangifte op locatie (bij evenementen, maar ook in het uitgaansleven).

Naar aanleiding van het onderzoek van de Inspectie Openbare Orde en Veiligheid¹ en de Arbeidsinspectie² wordt binnen de politiekorpsen meer aandacht geschonken aan de bejegening en aan het informeren van de aangever over de stand van zaken in het aangifteproces.

In het kader van het verbeteren van schadeverhaal speelt de Helpdesk Veilige Publieke Taak een cruciale rol. Vanuit de Helpdesk zullen – in het kader van het vergroten van kennisoverdracht – best practices worden verzameld om dit landelijk te doen uitrollen. In dit verband worden «masterclasses» schadeverhaal aan nieuwe of zittende schadecoördinatoren overwogen. Tenslotte zijn er gesprekken met het Verbond van verzekeraars teneinde realisering van de regresmogelijkheden te bewerkstelligen in die zaken waarbij verzekeraars de schade aan het slachtoffer hebben vergoed. In juni 2011 zal een expertmeeting plaatsvinden, die inzichtelijk moet maken hoe de dader vanuit verzekeraaroptiek zoveel mogelijk kaal geplukt kan worden. Dit sluit aan bij de maatschappelijk en politiek gevoelde wens dat geweld nooit mag lonen.

44

Welke middelen staan er open voor het verhalen van de schade door werkgevers in de publieke sector? Kunnen zij zelfstandig als belanghebbende partij aangifte doen op grond van geleden schade, zoals ziekteverzuim door een bedreigde werknemer?

Op grond van art. 161 WvSv kan een ieder die kennis draagt van een begaan strafbaar feit daarvan aangifte doen, dus ook de werkgever. Of hij al dan niet schade heeft geleden is daarbij niet van belang. Art. 161 Sv geeft de werkgever die kennis draagt van een begaan strafbaar feit een zelfstandige titel om aangifte te doen. Voor het verhalen van de schade beschikt de werkgever over diverse mogelijkheden. De werkgever kan als benadeelde partij zijn schade als gevolg van agressie en geweld langs verschillende wegen verhalen. Bij directe schade (bijvoorbeeld een vernield bankje) kan de werkgever zich voegen in het strafproces (de civiele vordering wordt voorgelegd aan de stafrechter). De werkgever kan er ook voor kiezen om deze directe schade bij de civiele rechter aanhangig te maken, dus buiten voeging in de strafzaak. Indirecte schade (bijvoorbeeld doorbetaald loon aan de getroffen werknemer, re-integratiekosten of medische kosten die door de werkgever aan de werknemer zijn vergoed) kan niet bij wijze van voeging in het strafproces worden verhaald. De schade kan in dit geval slechts aan de civiele rechter worden voorgelegd. De Helpdesk Veilige Publieke Taak van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties adviseert en ondersteunt

¹ Tweede Kamer, vergaderjaar 2010–2011, 28 684, nr. 318.

² Brief aan de Tweede Kamer van 18 april 2011

de werkgevers bij het verhalen van schade als gevolg van agressie of geweld.

De Helpdesk VPT is een samenwerking tussen BZK en Slachtofferhulp Nederland.

45

Wat kost de bedrijfsvoering van het Rijk, exclusief de zelfstandige bestuursorganen? Hoe wordt in dat kader de taakstelling van 1,8 miljard euro in deze kabinetsdoelstelling beoordeeld? Beoordeelt u dat als ambitieus of als betrekkelijk bescheiden?

In de Jaarrapportage Bedrijfsvoering Rijk is vermeld dat de totale apparaatsuitgaven van het Rijk, inclusief de baten-lastendiensten en exclusief het ministerie van Defensie, de KLPD en de zbo's € 13,3 miljard bedroegen in 2010.

De taakstelling van € 1,8 miljard betreft ook de ZBO's. Het is nog onbekend welk deel hiervan bij de ZBO's terecht komt. De taakstelling is substantieel en draagt bij aan het verkleinen van de Rijksoverheid. Het programma Compacte Rijksdienst is een ambitieus programma dat invulling geeft aan de taakstelling.

46

Hoe kan worden uitgelegd dat het aandeel van de inhuur van extern personeel in de totale personeelsuitgaven in 2010 is afgenomen, maar dat tegelijkertijd de uitgaven aan uitbesteding zijn toegenomen en de uitgaven aan inbesteding zijn afgenomen? Hoe verhoudt het feit dat de uitgaven aan uitbesteding zijn toegenomen zicht tot de conclusie dat het aandeel van de inhuur van externen is afgenomen?

De uitgaven externe inhuur zijn afgenomen, omdat BZK stuurt op reductie van uitgaven externe inhuur door de rijksbrede norm als uitgangspunt te hanteren. De stijging van de uitgaven aan uitbesteding is niet toe te schrijven aan de verlaging van de uitgaven externe inhuur. Zoals ook in het rapport van de Algemene Rekenkamer «Staat van de rijksverantwoording 2010» is geconstateerd: «Uit de cijfers blijkt niet dat als gevolg van de normstelling er een (boekhoudkundige) verschuiving optreedt van de inhuur van extern personeel naar andere niet genormeerde alternatieven voor het werven van extern personeel». De stijging van de uitgaven aan uitbesteding heeft voornamelijk te maken met een verschuiving in de verhouding tussen «zelf doen» en «laten doen».

47

Is het feit dat het aandeel van het ministerie van BZK in de uitgaven voor inhuur van extern personeel, in vergelijking met andere ministeries, hoog is alleen te wijten aan het project Vernieuwing Rijksdienst? Of zijn er nog andere oorzaken?

Vanwege het incidentele karakter van de inhuur die met de projecten in het kader van de Vernieuwing Rijksdienst is gemeoid, is deze net als in 2009 wel in de tabel bij het Jaarverslag 2010 apart inzichtelijk gemaakt. Cf de Rijksbegrotingsvoorschriften (RBV2011) worden deze uitgaven niet meegeteld bij de berekening van de externe inhuur voor BZK en valt daardoor ook buiten de berekening van het sturingspercentage. BZK blijft met een sturingspercentage van 11,4% onder de rijksbrede norm van 13% in 2010.

48

Waarom is er inzake P-Direkt prioriteit gegeven aan het aansluiten van nieuwe departementen in plaats van het sluitend operationeel krijgen van een controleraamwerk?

Het hebben van een volledig sluitend controleraamwerk bij P-Direkt en de departementen is belangrijk, maar de risico's die daardoor worden gelopen, worden als minder groot beoordeeld, omdat dit wordt gecompenseerd door extra interne controles. Immers uit audits blijkt dat het proces salarisadministratie en -verwerking goed verloopt. Bovendien zijn P-Direkt en de ministeries ondertussen hard bezig met het op orde krijgen van hun controleraamwerk, maar dat betekent niet dat daardoor de aansluitingen uitgesteld moeten worden.

49

Wat bent u voornemens te doen om te bereiken dat er bij P-Direkt spoedig een goed controleraamwerk komt en dat over het jaar 2011 de door de Algemene Rekenkamer geconstateerde onvolkomenheid in dat controleraamwerk opgeheven wordt?

Het controleraamwerk, op basis van de nieuwe dienstverlening, is een gezamenlijke inspanning van de departementen en P-Direkt, waarmee in 2010 is gestart. In 2011 wordt hiermee verdergegaan. Zo zal P-Direkt de bouw van het controleraamwerk afronden. Met de directeuren P&O van de ministeries wordt gesproken over HR in control. De ministeries werken in gezamenlijk overleg de control op de departementen uit en richten hem in. P-Direkt werkt met de ministeries aan verbetering van de management-rapportages, waardoor de managers hun belangrijke rol in de keten beter kunnen uitvoeren. De auditdiensten trekken gezamenlijk op in het formuleren van een nieuw werkprogramma voor de salariscontrole en beschrijven daarbij de controles die aan departementale zijde dienen te worden aangetroffen.

50

Als de systeemverantwoordelijkheid van BZK voor P-Direkt alleen de organisatorische verantwoordelijkheid betreft, die voorziet in condities en faciliteiten om de personeels- en salarisadministratie via P-Direkt te laten verlopen, waarom is er dan niet gezorgd voor een sluitend controleraamwerk? Hoort het zorgen voor een sluitend controleraamwerk niet bij die organisatorische verantwoordelijkheid? Zo nee, waarom niet?

In essentie is een «sluitend controleraamwerk» binnen het totale personeelsregistratie- en salarisadministratiedomein een gezamenlijke inspanning van de departementen en P-Direkt. De departementen leggen uiteindelijk hiervoor verantwoording af. P-Direkt fungeert als uitvoeringsorganisatie.

51

Waaruit bestaan de variabele inkomensbestanddelen die worden gebruikt bij de motivering?

Dit kunnen verschillende bestanddelen zijn. Naast de arbeidsduur kan dit bijvoorbeeld betreffen een IKAP-uitbetaling, een vorm van variabele beloning, een salarisnabetaling van een eerder jaar etc.

52

Klopt het dat verschillende topinkomens van functie zijn veranderd wanneer deze worden vergeleken met de tabel in het jaarverslag 2009? Waarom zijn deze functies veranderd?

Wanneer een topambtenaar die deel uitmaakt van de Topmanagement groep (TMG) een andere functie is gaan bekleden, dan is dat gewoonlijk het gevolg van een regulier werving en selectie-proces c.q. het ontstaan van nieuwe functies.

53

Hoeveel uur werken de mensen met topinkomens gemiddeld per week? Welke vergoeding staat er tegenover gewerkte uren dat de topinkomens meer werken gegeven het aantal uren in het arbeidscontract?

Net als voor overige medewerkers bedraagt de arbeidsduur bijmedewerkers met een topinkomen (TMG-leden) gemiddeld 36 uur per week. Een aantal TMG-leden maakt gebruik van de mogelijkheid hun arbeidstijd uit te breiden naar maximaal gemiddeld 40 uur per week. De contractuele arbeidsduur is nooit meer dan 40 uur.

Het feitelijk aantal uren dat TMG leden werken per week is overigens vaak veel hoger dan 40 uur. Uitgaande van een werkweek van gemiddeld 40 uur krijgen TMG-leden de uren die zij meer werken dan hun contractuele arbeidsduur niet betaald.

54

Klopt het dat in 2009 nog iemand is aangenomen die qua salaris boven de Balkenende-norm uitkwam? Hoe is dit mogelijk, aangezien deze norm toen al als grens werd gehanteerd?

Nee, dit klopt niet. BZK hanteert (en hanteerde ook in 2009) de voorgenomen WNT-norm die is gesteld op maximaal 130% van het huidig ministersalaris (wetsvoorstel normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector). Er is in 2009 geen TMG-lid aangenomen dat meer verdient dan deze WNT-norm (€ 187 340,- peildatum 1-1-2011).

55

Voldoet de klanttevredenheid over P-Direkt aan de doelstellingen? Wat wordt gedaan om dit te verbeteren?

Om de klantbeleving te toetsen is in oktober 2010 gestart met een maandelijks gebruikerstevredenheidsonderzoek waarover gerapporteerd wordt aan de servicemanagers. Het onderzoek is een maandelijks enquête welke wordt gehouden onder medewerkers (eindgebruikers) op de ministeries. Uit de eerste enquêtes komt het volgende (zeer voorlopige) beeld naar voren:

- De respondenten geven het contactcenter van P-Direkt een kleine voldoende voor de afhandelingsnelheid en kwaliteit van de antwoorden.
- De respondenten geven de medewerkers van het Contactcenter een ruime voldoende voor de klantvriendelijkheid.

De medewerkers die worden bevraagd, betreffen medewerkers die de tussenkomst van het Contactcenter nodig hadden voor het krijgen van antwoord op een vraag of voor het doorvoeren van een mutatie. Zij zullen naar waarschijnlijkheid lager scoren dan de veel grotere groep van gebruikers, die met behulp van Rijksportaal en het P-Direktportaal zelf het antwoord op hun vraag kunnen vinden, of de mutatie doorvoeren. Daarom doet P-Direkt in 2011 mee met een breed klanttevredenheidsonderzoek, dat centraal zal worden uitgezet voor verschillende aspecten van de bedrijfsvoering.

P-Direkt wil graag een 7 scoren. Daar is P-Direkt nog niet. P-Direkt gebruikt de ontvangen feedback om te kijken waar de dienstverlening kan worden verbeterd.

56

Kan de tabel in bijlage 2 worden uitgesplitst naar kerndepartement en baten-lastendiensten, zoals KLPD, CAS, BPR, LFR, P-Direkt, 4FM, Logius en de Werkmaatschappij (op de manier die het ministerie van VROM toepast)?

Het overzicht zoals opgenomen in het Jaarverslag 2010 is conform de definitie Rijksbegrotingsvoorschriften 2011. In aanvulling daarop zijn hieronder de uitgaven externe inhuur 2010 per baten-lastendienst van BZK opgenomen:

Uitgaven Externe Inhuur in 2010 (in € x 1 000)

BPR	1 524
CAS	2 741
KLPD	8 086
LFR	1 509
P-Direkt	30 448
DWM	9 276
Logius	12 080
4FM	1 040

57

Zal in 2011 het percentage inhuur onder de 10% blijven, conform de motie Roemer (32 360-5)?

Recent bent u met een brief geïnformeerd over de gevolgen van de verlaagde norm voor BZK na de departementale herindeling. Voor het kerndepartement van BZK is het mogelijk om onder deze norm van 10% te blijven. De norm betreft echter ook de baten-lastendiensten waardoor de norm voor BZK als geheel (het kernministerie plus de baten-lastendiensten) niet gerealiseerd zal kunnen worden zonder dat het ten koste zou gaan van de taakuitoefening van die baten-lastendiensten en de dienstverlening aan de burger. Het kernministerie BZK en de baten-lastendiensten ramen voor 2011 een behoefte aan externe inhuur die voor heel BZK met een percentage van 14,9% uitkomt boven de beoogde rijksbrede norm van 10%. Een percentage boven de 10% moet achteraf in het Jaarverslag worden toegelicht («comply or explain»). Vooruitlopend op deze behandeling wordt u hierover in de genoemde brief al nader geïnformeerd.